



# ***Taxor och Avgifter för år 2012***

***Socialnämndens ansvarsområden***

**Fastställda av kommunfullmäktige 2011-11-23 § 83**

Fastställda av kommunfullmäktige 2011-11-23 § 83

## *Dals-Eds kommun*

# TAXOR OCH AVGIFTER

*Bilaga till kommunfullmäktiges beslut om taxor och avgifter i budget 2012.*

### 1. Samtliga nämnder

1. 1 Kopiering, telefax o.dyl.
1. 2 Debitering av interna tjänster.

### 2. Kommunstyrelsen

2. 1 P-plats med motorvärmare vid kommunhus
2. 2 Uthyrning f.d. realskolan
2. 3 Räddningstjänst
2. 4 Övrig mark (ej bostadsmark) pris
2. 5 Avgifter inom verksamhetsområdet Turism
2. 6 Avgift för tvätthall brandstationen
2. 7 Avgift Utvecklingscentra
2. 8 Avgifter för vedförsäljning nedtagning av träd
- 2.9 Sotningstaxa
- 2.10 Avgifter handskottning pensionärer

### 3 Kommunstyrelsen service/teknik

3. 1 Marknad,- torgavgifter
3. 2 VA avgifter
3. 3 Slamtömningsavgifter
3. 4 Renhållningsavgifter
3. 5 Avgifter vid Onsöns återvinningsstation
3. 6 Snöröjning pensionärer avgift (ej handskottning)
3. 7 Försäljning av mat
3. 8 Avgifter kommunförråd (GS), vaktmästare, städ.
3. 9 Bostadstomt priser
- 3.10 Ianspråktagande av kommunal mark för jordvärme

## ***Dals-Eds kommun***

### **TAXOR OCH AVGIFTER**

#### 4 Fokusnämnden

- 4. 1 Barnomsorgsavgifter skall kompletteras den 10 nov 2010 fokus/ks
- 4. 2 Kulturskoleavgifter
- 4. 3 Svea Bio, biljetter
- 4. 4 Lotteritillståndsavgifter
- 4. 5 Simskoleavgift
- 4. 6 Terminsavgift ungdomsgården
- 4. 7 Hagaskolan lokaler
- 4. 8 Snörrumskolan lokaler
- 4. 9 Stallbacken lokaler.
- 4.10 Utsikten/Hagtjärn lokaler mm. Internat Utsikten
- 4.11 Ersättning media
- 4.12 Måltidsavgift gymnasieelever

#### 5 Socialnämnd

- 5. 1 Vårdavgifter, maxtaxa särskilda boenden, bostadsavgift, hemtjänstavgift samt övriga avgifter inom äldreomsorgen inkl bilaga 1-4.
- 5. 2 Ansöknings - och tillståndsavgifter enligt alkohollagen. Avgifter enligt tobakslagen
- 5. 3 Färdtjänst, avgift
- 5. 4 Övriga avgifter socialnämnden

#### 6 Kommunstyrelsen plan- och byggnadsverksamhet

- 6.1 Bygglov PBL

## Taxor och avgifter inom socialförvaltningen 2012

Många av uppgifterna i kompendiet *avgifter och tillämpningsregler inom äldre och handikappomsorgen i Dals-Eds kommun* styrs av storleken på bland annat innevarande års prisbasbelopp och förbehållsbelopp/minimibelopp. Dessa belopp bestäms av andra myndigheter och står utanför socialnämndens inflytande. Beloppen är i dagsläget inte bestämda för 2012 och därför är kompendiet inte uppdaterat. Detta kommer att ske när beloppen blir kända.

### 1. Allmänt

#### 1.1 Lagrum

Kommunens avgiftssystem och dess tillämpningsregler för avgifter inom äldre och handikappomsorgen styrs av flera olika lagar och förordningar. Till dessa hör följande:

- SoL Socialtjänstlagen
- HSL Hälso- och sjukvårdslagen
- LSS Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade
- BTPL Lag om bostadstillägg för pensionärer
- IL Inkomstskattelagen
- KL Kommunallagen

#### 1.2 Huvudprinciper i avgiftssystemet

Utgångspunkten för avgiftssystemet är att de samlade avgifterna för hemtjänst, dagverksamhet och kommunal hälso- och sjukvård samt sådan bostad i särskilt boende som inte omfattas av hyreslagen inte får uppgå till så stort belopp att brukaren inte förbehålls tillräckliga medel för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader. Detta belopp kallas förbehållsbelopp. Kommunen skall beräkna detta förbehållsbelopp utifrån ett minimibelopp som fastställts av riksdagen. Till minimibeloppet skall även läggas brukarens bostadskostnader. De avgifter som skall räknas samman finns redovisade under kapitel 2.

##### 1.2.1 Högkostnadsskydd för avgifter

Ett lagstadgat (SoL 5§ 8kap.) högkostnadsskydd har införts i form av ett avgiftstak för de sammanlagda avgifterna för hemtjänst, dagverksamhet och kommunal hälso- och sjukvård. Avgifterna per månad får högst uppgå till en tolfedel av 48 % av prisbasbeloppet

Avgiftstaket gäller för varje brukare var för sig, således även för makar och sammanboende oavsett om båda eller en av parterna har en biståndsbedömd insats.

##### 1.2.2 Högkostnadsskydd för boendeavgift

Ett lagstadgat högkostnadsskydd gäller även för boendeavgiften för sådana bostäder i särskild boendeform där ingen hyra kan fastställas enligt hyreslagen (främst två och flerbäddsrums). Boendeavgiften får per månad högst uppgå till en tolfedel av 50 % av basbeloppet enligt Socialtjänstlagen, (§5, 8 kap).

##### 1.2.3 Avgiftsutrymme

Beräkningen av brukarens avgiftsutrymme går till på följande sätt:

Bruttoinkomster inkl ev bostadstillägg eller motsvarande  
Minus skatter som ingår i inkomstbegreppet

Minus bostadskostnad  
Minus generellt förbehållsbelopp  
Minus individuellt förbehållsbelopp  
=Disponibelt avgiftsutrymme

Avgiftsutrymmet utgör ett högkostnadsskydd för brukaren och de sammanlagda avgifterna får inte överstiga detta belopp och ej heller avgiftstaket enligt föregående punkt. I de fall de sammanlagda avgifterna är högre än avgiftsutrymmet måste därför korrigering av avgifterna ske ned till detta belopp.

Om det totala förbehållsbeloppet överstiger brukarens nettoinkomst reduceras måltidersättningen så att förbehållsbeloppet för övriga kostnader garanteras så långt som möjligt. (begränsning Förbehållsbelopp 750 kr)

Om det disponibla avgiftsutrymmet inte är tillräckligt kan brukaren ansöka om prövning av behov av försörjningsstöd enligt Socialtjänstlagen eller äldrebidrag.

## **2. Avgifter och ersättningar som ingår i avgiftssystemet.**

### **2.1 Insatser som är avgiftsbelagda och skall räknas samman**

De olika avgifter som skall räknas samman och jämföras med brukarens avgiftsutrymme är följande:

- Omvårdnadsavgift i ordinärt boende
- Serviceavgift i ordinärt boende
- Avgift för trygghetslarm
- Omvårdnadsavgift i särskilt boende
- Omvårdnadsavgift i korttidsboende
- Kommunal hälso- sjukvård i ordinärt boende

### **2.2 Måltidersättningar med mera**

Följande kostnadsersättningar ligger utanför maxtaket för avgifter:

- Måltidersättningar i särskilt boende inklusive korttidsvistelse
- Måltidersättning i dagverksamhet
- Måltidersättning för matservice i ordinärt boende

### **2.3 Avgiftsfri service och vård**

Följande insatser och stöd är helt avgiftsfria:

- Dagverksamhet
- Kommunal hälso- och sjukvård i särskilt boende
- Insatser beslutade enligt LSS (Undantag inackorderade särskolebarn)

## **3. Inkomstbegrepp**

### **3.1 Inkomster och skatter**

#### **3.1.1 Allmänna principer**

Huvudtillämpningen av avgiftssystemets nettoinkomstbegrepp är att brukarens olika aktuella bruttoinkomster läggs samman på årsbasis varefter olika skatter avräknas. Därefter divideras beloppet med tolv för att komma fram till en månadsinkomst efter skatt.

Inkomstberäkningen skall följa samma principer som gäller i den nya lagen om bostadstillägg för pensionärer med flera enligt proposition 2000/01:140 med undantag för regler om så kallad förmögenhetstillägg som gäller enbart för bostadstilläggen. Beräkningen skall ske med utgångspunkt från sådana inkomster som är skattepliktiga enligt inkomstskattelagen med tillägg av vissa typer av ersättningar som är undantagna från beskattning i Sverige. Så kallade allmänna avdrag medges inte vid inkomstberäkningen.

### **3.1.2 Inkomstslag**

Förvärvsinkomster skall beräknas med utgångspunkt från de bestämmelser som gäller för inkomstlagen tjänst respektive näringsverksamhet enligt 10 kap 16 § samt 14 kap 21 § i inkomstskattelagen. Lagparagraferna ovan anger att intäktsposterna skall minskas med kostnadsposterna.

#### **3.1.2.1 Inkomst av tjänst**

Till inkomstslaget tjänst (se kap 11 inkomstskattelagen) räknas exempelvis följande:

- Inkomst och utgift av tjänst (t ex lön, arvoden sjukpenning)
- Pension
- Livränta
- Vårdbidrag ( till den del bidraget utgör skattepliktig inkomst av tjänst)

#### **3.1.2.2 Vissa skattefria ersättningar**

Tillägg skall göras för vissa skattefria ersättningar och inkomster t ex:

- Stipendier till den del de överstiger 3000 kr
- Studiemedel i form av studiebidrag
- Avtalsgruppförsäkringar (AGS ersättningar) som inträffat före 1991
- Alla utländska inkomster, pensioner, och andra ersättningar som beskattas i Sverige eller i utlandet eller skattefria sådana.
- Barnbidrag och underhållsbidrag
- Äldreförsörjningsstöd

#### **3.1.2.3 Inkomst av näringsverksamhet**

Inkomst av näringsverksamhet skall beräknas enligt 14 kap. 21 § i inkomstskattelagen, dock endast till uppkomna överskott.

#### **3.1.2.4 Inkomst av kapital**

Beräkning av överskott i inkomstslaget kapital skall beräknas på den faktiska inkomsten per den 31 december året innan hjälpåret, det vill säga de kontrolluppgifter som brukaren i regel erhåller i januari. Det är endast uppkomna nettoöverskott i inkomstslaget kapital som ingår. Sådana inkomster som utgör kapitalinkomster enligt inkomstskattelagen (se kap 14) skall efter det att gjorda avdrag har återlagts ingå i inkomsten. Dock skall ingen återläggning ske vid uppskovsavdrag, negativ räntefördelning och för kapitalförlust som minskat kapitalvinst. De senare posterna är således avdragsgilla mot kapitalinkomsterna, men högst i nivå med kapitalinkomsterna.

#### **3.1.2.5 Bostadsstöd**

Bostadsbidrag, bostadstillägg och särskilt bostadstillägg skall ingå i inkomstbegreppet enligt följande:

BTP- Statligt bostadstillägg till pensionärer  
SBTP- Särskilt bostadstillägg till pensionärer

### 3.1.3 Skatter och avgifter

En skatteberäkning görs med avdrag för statlig och kommunal inkomstskatt, skatt på kapitalinkomster, pensionsavgift, reduktioner med mera enligt gällande regler för slutlig skatteberäkning.

**Kyrkoavgift** utöver den så kallade begravningsavgiften skall inte avräknas från inkomsterna.

**Fastighetskatt** för permanentbostad enligt senaste taxering räknas som en bostadskostnad. Fastighetskatt för annan fastighet avräknas inte generellt från inkomstunderlaget.

**Förmögenhet** skall inte påverka inkomstberäkningen annat än genom den eventuella avkastningen som uppstår. Förmögenhetsskatten skall inte räknas av i avgiftsunderlaget.

### 3.2 Inkomstberäkning för makar, registrerade partners och andra sammanboende som inte är gifta.

Inkomster hos makar och registrerade partner läggs samman och fördelas med hälften på vardera personen. Var och en debiteras avgift efter det bistånd som har beviljats.

Sammanboende som inte är gifta räknas som ensamstående från avgiftssynpunkt oavsett om man har gemensam ekonomi. Var och en av deras inkomster ligger således till grund för avgiftsberäkningen.

Specialregler (kvar boendeskydd) gäller för makar och sammanboende när en av dem flyttat till särskilt boende.

### 3.3 Barns inkomster

Barns inkomster skall inte påverka avgifterna.

### 3.4 Inkomstinsamling

Avgiftsunderlaget skall i möjligaste mån grundas på aktuella inkomst- och bostadskostnadsuppgifter. För att underlätta uppgiftsinsamlingen kan inhämtas olika uppgifter via datamedia från Riksförsäkringsverket och olika pensionsinstitut där så är möjligt och lämpligt. Uppgifterna som inte kan eller får inhämtas via datamedia insamlas direkt hos brukaren genom en särskild uppgiftsblankett. Uppgifter till avgiftssystemet kan inhämtas enligt nedan.

#### 3.4.1 RFV (Riksförsäkringsverket)

- Folkpension inklusive ATP och STP
- Livränta (statlig)
- Vårdbidrag
- Bostadskostnad (för de som har BTP)

#### 3.4.2 KPA (kommunernas pensionsanstalt)

- Kommunala pensioner

#### 3.4.3 SPV (Statens pensionsverk)

- Statliga pensioner

#### 3.4.4 SCB (Statistiska centralbyrån)

Uppgifter om skatter och avgifter på församlingsnivå:

- Kommunkatt
- Lanstingskatt
- Kyrkoavgift
- Begravningsavgift

### **3.4.5 RSV (Riksskatteverket) Obs enligt taxerade uppgifter**

- Taxerad förvärvsinkomst
- Beskattad förvärvsinkomst
- Överskott och underskott av kapitalinkomster
- Skattepliktig förmögenhet
- Skatter

### **3.4.6 Uppgifter genom brukaren**

- Privata pensioner
- Utländska inkomster, pensioner och ersättningar
- Lön, skattepliktiga traktamenten
- Utgifter för inkomstens förvärvande
- Inkomst av näringsverksamhet jämte vissa avdrag
- Stipendier
- Inkomst av kapital: räntor, utdelningar med mera
- Bostadskostnad och andra uppgifter om bostaden
- Uppgift om förhöjda levnadskostnader

En särskild uppgiftsblankett jämte information om kommunens avgiftssystem tillställs brukaren eller dennes företrädare (god man, närstående).

## **4. Bostadskostnader**

### **4.1 Förbehåll för bostadskostnader**

Vid avgiftsberäkning skall brukarens bostadskostnad ingå i det totala förbehållsbeloppet och avräknas från nettointkomsten.

### **4.2 Beräkning av bostadskostnad**

Den faktiska bostadskostnaden för olika bostadstyper beräknas enligt samma regler som tillämpas av Försäkringskassan vid beräkning av bostadstillägg för pensionärer, BTP.

## **5. Förbehållsbelopp**

### **5.1 Kostnadsposter i förbehållsbeloppet**

Med förbehållsbelopp avses de medel brukaren behöver för att klara utgifter för sitt personliga behov utöver bostadskostnader. Förbehållsbeloppet skall tillsammans med bostadskostnaderna avräknas mot brukarens aktuella nettointäkter innan avgiften bestäms. Förbehållsbeloppen är anpassade till att täcka normala levnadskostnader enligt följande poster:

- Kostnader för mat
- Kläder och skor
- Fritid
- Hygien förbrukningsvaror
- Möbler och husgeråd
- Dagstidningar, telefon och TV- licens
- Hemförsäkring
- Hushållsel
- Läkarvård

- Mediciner
- Tandvård
- Resor

## 5.2 Förbehållsbelopp – minimibelopp

Riksdagen ha fastställt förbehållsbelopp dels för ensamstående, dels gifta/sammanboende som utgör minimibelopp och är inskrivna i Socialtjänstlagen 7 § 8 kap. Nivån på minimibeloppen är bestämda till följande:

- Ensamstående 129,4 % av prisbasbeloppet/12
- Giftn/sambor 108,4 % av prisbasbeloppet/12 per person

## 5.3 Tillägg för hushåll med barn eller ungdom 0-17 år

För hushåll med hemmavarande barn eller ungdomar utgår tillägg till förbehållsbeloppen med de belopp som beräknats för olika åldrar enligt Konsumentverkets hushållsbudget för olika åldrar och med uppräknings för hushållsstorleken. För ungdomar under 18 år i eget boende med egna inkomster och som är brukare gäller samma förbehållsbelopp som för vuxen.

## 5.4 Individuella tillägg till minimibeloppen

Kommunen kan i vissa situationer bestämma minimibeloppet till högre nivå genom individuell prövning. Detta kan gälla om brukaren har ett varaktigt behov av ett inte oväsentligt högre belopp än det som omfattas av minimibeloppet. Med varaktigt behov avses minst sex sammanhängande månader och beloppet måste uppgå till minst 200 kr per månad.

Följande poster är exempel på levnadskostnader som kan föranleda beslut om individuellt tillägg till det generella förbehållsbeloppet:

- Fördyrad kost, t ex på grund av att maten erhålls via hemtjänsten i ordinärt eller särskilt boende eller i dagverksamhet eller på grund av att omsorgstagaren är yngre än och att det skälet har en högre kostnad för sin matkonsumtion.
- Familje- och arbetssituationen, t ex underhållskostnad för minderåriga barn, arbetsresor samt andra kostnader som behövs för en familjs underhåll.
- Kostnader till följd av funktionshinder, bland annat för rehabilitering.
- Yngre funktionshindrade personers rätt till fritidsaktiviteter som är naturliga för yngre personer.
- Yngre funktionshindrades personers behov av medel för bosättning, familjebildning osv.
- Kostnader för god man eller förvaltare.

Kostnader som täcks av annat bidrag eller ersättning t ex handikappersättning kan inte föranleda tillägg till förbehållsbeloppet.

För att förvaltningen skall utreda ett behov av tillägg till förbehållsbeloppet så krävs en skriftlig ansökan.

## 5.5 Generella tillägg till minimibeloppet

Brukaren som erhåller kommunal måltidsservice i särskilda boendeformer, korttidsboende, dagvård eller i form av matservice i ordinärt boende har rätt att få ett tillägg till minimibeloppet om merkostnaden överstiger 200 kr per månad och om behovet varar mer än ett halvår. I dessa fall skall ett generellt tillägg till förbehållsbeloppet göras med mellanskillnaden mellan kommunens måltidsersättning och det belopp som ingår i livsmedelsposten i förbehållsbeloppet.

## **5.6 Generell minskning av minimibeloppet i särskild boendeform**

För brukare i kommunens särskilda boendeformer med boende med heldygnssomsorg skall en generell minskning av förbehållsbeloppet göras med sådana kostnadsposter som ingår i hyran och avgifterna. Till dessa hör:

- Elkostnad
- Förbrukningsvaror

## **5.7 Beslut om förbehållsbelopp**

Kommunen fastställer nytt förbehållsbelopp som skall gälla för nästkommande år när nytt prisbasbelopp är känt.

Förbehållsbelopp och övriga belopp för innevarande år redovisas i bilaga 2.

# **6. Nedsättning av avgift och avgiftsbefrielse**

## **6.1 Allmän inriktning**

Brukaren har alltid rätt att få en prövning och eventuell nedsättning av avgiften alternativt avgiftsbefrielse då speciella skäl åberopas. Till dessa speciella skäl räknas exempelvis dubbla bostadskostnader och hänsyn till kvarboende makes/sambos ekonomi.

För alla sådana prövningssituationer gäller att endast i de fall där förbehållsbeloppet inte uppnås kan nedsättning eller befrielse av avgifter och ersättningar förekomma.

## **6.2 Nedsättning av avgifter för dubbla bostadskostnader vid flyttning till särskild boendeform**

### **6.2.1 Uppsägningsregler**

Vid ensamstående eller båda makars/sambors stadigvarande flyttning till bostad i särskild boendeform skall ekonomisk möjlighet finnas att avveckla den tidigare bostaden. Denna avvecklingstid får uppgå till högst tre månader.

### **6.2.2 Avräkningsregler**

Under de maximalt tre månader som man kompenseras för dubbla boendekostnader betalar man endast matavgift på särskilt boende.

### **6.2.3 Korttidsboende mer än 90 dagar**

Vid beräkning av avgifternas storlek för personer med korttidsboende mer än 90 dagar gäller att kommunen skall ta hänsyn till de faktiska bostadskostnaderna i den ordinära bostaden så länge korttidsboendet pågår.

## **6.3       Nedsättning av avgifter när en av två makar/sammanboende flyttar till en särskild boendeform**

### **6.3.1       Omprövning av ändrad pensionsstatus**

När försäkringskassan beslutat om ändrad pensionsstatus för makar som lever med skild hushållsgemenskap skall ny avgiftsberäkning ske i och med att makarna då får ändrade inkomster och i förekommande fall även ändrade bostadstillägg.

## **6.4       Privata Underhållsavtal**

Privata avtal om underhåll mellan brukaren och annan person, t ex make/sammanboende skall inte medföra någon förändring av avgiftsberäkningen eller jämkning av avgifterna för brukaren. Så kallade civilrättsliga avtal har ingen rättverkan på kommunens lagbundna avgiftsregler.

## **6.5       Sammanboende**

Vad som sägs om makar i detta kapitel gäller även för de som är sammanboende som lever under äktenskapliknande förhållanden.

## **6.6       Jämkning**

Kommunen jämkar matavgiften för att så långt som möjligt säkerställa att brukaren har 750 kr kvar efter att mat, hyra och omsorgsavgifter är betalda. Hyran i särskilt boende jämkas dock inte..

Om den enskilde så önskar kan denne sedan ansöka om ett äldrebidrag. Äldrebidrag kan erhållas så att man får motsvarande normen i försörjningsstödet kvar efter att man betalt Hyra, omsorgsavgift och matavgift. Reglerna för att erhålla äldrebidrag är de samma som för försörjningsstöd med undantaget att man kan ha en förmögenhet som uppgår till maximalt ett basbelopp och ändå erhålla stödet. Äldrestöd sökas på särskild blankett. Äldrestöd ges som ett avdrag på kommunens avgifter.

## **7. Avgifter i ordinärt boende**

Aktuella belopp under innevarande år redovisas i bilaga 3.

### **7.1       Omvårdnadsavgifter**

#### **7.1.1       Bestämning av avgift**

Avgift för service- och omvårdnad i ordinärt boende tas ut med 230 kr / mån för omsorg och 235 för serviceinsatser.

#### **7.1.2       Avgiftsbefrielse vid planerad frånvaro eller akut intagning på sjukhus**

Om brukaren varit frånvarande så kan hel eller halv reduktion på avgiften erhållas.

### **7.2       Avgift för trygghetslarm**

Avgift för inhav av trygghetslarm debiteras med ett fast belopp om 160 kr i månaden.

### **7.3       Matdistribution i ordinärt boende**

Distributionen av färdiglagad mat är en service som är biståndsprövad. Där emot är behovet av den färdiglagade maten inte biståndbedömt utan brukaren bestämmer själv antal portioner i månaden. Själva distributionen är avgiftsfri.

Debitering sker med 64 kr per portion.

För brukare som har matservice skall regeln om fördyrad levnadskostnad tillämpas. Brukaren kompenseras efter snittet på de måltider brukaren erhåller. Kompensationen ges i tre olika nivåer (Se bilaga 4).

Måltidsersättningen räknas inte in under maxtaxan.

## **7.4 Dagverksamhet (terapi)**

Dagverksamheten är avgiftsfri, endast ersättning för måltider debiteras.

## **7.5 Hemsjukvård**

Brukare av hemsjukvård debiteras 230 kr i månaden.

# **8. Hyra, avgifter och kostnadsersättningar i särskilda boendeformer**

Aktuella belopp för olika avgifter under innevarande år redovisas i bilaga 3.

## **8.1 Hyra**

### **8.1.1 Hyreskontrakt**

Bostäder i kommunens särskilda boendeformer upplåtes med hyreskontrakt.

### **8.1.2 Fastställande av hyran**

Den boende skall betala fastställd hyra per månad för den bostad som tillhandahålls i särskilda boendeformer. Hyra debiteras vanligen under innevarande månad som förskottshyra. Vid frånvaro från bostaden gör inga avdrag från hyran.

Vid byte av bostad i särskild boendeform, som innehar förändrad hyra debiteras den nya hyran normalt vid nästkommande månadsskifte.

### **8.1.3 Debitering av hyror i särskilda boendeformer med heldygnsomsorg.**

I samband med utflyttning, när brukaren avflyttat eller avlidit, skall bostaden tömmas och städas ur senast till sista dag för uppsägningstiden. Om inte debiteras brukaren/dödsboet 270 kr per timme exklusive moms efter uppsägningstidens slut.

Vid en brukares bortfall debiteras hyra för den månad som dödsfallet äger rum.

### **8.1.4 Städning vid utflyttning**

Den boende alternativt dödsboet efter den boende ansvarar för att bostaden ärurstädad och rengjord på normalt sätt.

## **8.2 Måltidsersättning**

### **8.2.1 Äldreboende med heldygnsomsorg**

I äldreboenden med heldygnsomsorg ingår heldagskost bestående av frukost, lunch, kvällsmål/middag och mellanmål. Måltidsersättning debiteras enligt kommunens måltidsprislista för heldagskost och kan inte delas upp per måltid. Måltidsersättningen tas ut för samtliga närvarodagar som en dygnskostnad eller ett månadsabonnemang. Priset är baserat på självkostnadspris.

### **8.2.2 Näringslösning och specialkost**

Brukare som behöver näringslösning via sond debiteras ingen måltidsersättning för dessa dagar (gäller när brukaren enbart har närlösning via sond). Även specialkost och sk naringstillskott ingår i måltidsersättningen.

### **8.2.3 Tillägg till förbehållsbeloppet för fördyrande matkostnader**

Se punkt 5.5

### **8.2.4 Debitering av måltidsersättning vid bortovaro och avstående**

Vid bortovaro, oberoende av orsak, gäller att ingen måltidsersättning tas ut från och med första dagen av bortovaron. Debitering av måltidsersättning sker ånyo från ankomstdagen efter bortovaron.

Avstående från enstaka måltider eller att man intar begränsad mängd av portionerna ger inte någon rätt till nedsättning av kostabonnemanget.

## **8.3 Omvårdnadsavgift**

### **8.3.1 Innehåll och avgift**

Brukare i särskilt boende, som drivs med heldygnsomsorg, debiteras en omvårdnadsavgift per månad som motsvarar det av riksdagen fastställda maxtaket för avgifter dvs 48% av basbeloppet dividerat med tolv (avrundat nedåt till helt antal kronor). Avgiften debiteras oberoende av vilka service- och omvårdnadsinsatser som brukaren får i det särskilda boendet. Förutsatt att avgiftsutrymmet tillåter detta.

I avgiften ingår olika serviceinsatser, personlig omvårdnad, aktivering, tvätt av gångkläder, kommunal hälso- och sjukvård, TV-avgift m m.

### **8.3.2 Debiteringsregler vid frånvaro**

Om brukaren vistas på sjukhus eller annan vårdanläggning (privat vårdhem, korttidsboende eller därmed jämförbar anläggning) skall omvårdnadsavgiften reduceras 1/30-del per vård dag under bortovaron.

## **8.4 Avgift för korttidsvistelse**

### **8.4.1 Definition**

Korttidsvistelse avser växelvård, avlastning eller annan tillfällig vistelse i särskild boendeform.

### **8.4.2 Omvårdnadsavgift**

För korttidsvistelse betalar brukaren ingen omvårdnadsavgift.

### **8.4.3 Måltidsersättning**

Vid korttidsvistelse i kommunens särskilda boenden ingår heldagskost bestående av frukost, lunch, kvällsmål och mellanmål. Måltidsersättning debiteras för heldagskost och kan inte delas upp per måltid. Måltidsersättningen tas ut för samtliga närvarodagar som en heldygnskostnad.

## **8.5 Avgift för vårdplats hos annan vårdgivare**

Om en person, för vilken kommunen har betalningsansvaret för vården, vistas i särskild boendeform hos annan vårdgivare skall fastställd hyra/-boendeavgift för den aktuella bostaden och avgifter och ersättningar enligt Dals-Eds kommuns avgiftssystem användas. Om hyresuppgift saknas tilldelas en bostadskostnad motsvarande likvärdig bostad i kommunens särskilda boendeformer. Den boende har också rätt till samma förbehållsbelopp och högkostnadsskydd som gäller i kommunens avgiftssystem.

## **9. Allmänna bestämmelser**

### **9.1 Debiteringsrutiner**

Debitering av kommunala avgifter (ej hyra) sker månadsvis i efterskott. En gräns finns för lägsta belopp som faktureras per månad. Aktuell beloppsgräns för innevarande år framgår av bilaga 3. Vid små avgiftsbelopp per månad kan kommunen besluta om att fakturering skall ske för en längre period.

### **9.2 Anmälningsskyldighet**

Brukare är skyldig att anmäla sådana förändrade inkomst-, förmögenhets- och bostadsförhållanden eller andra förändringar som kan medföra ändring av avgift.

### **9.3 Retroaktiv debitering eller återbetalning av avgift**

#### **9.3.1 Retroaktiv debitering**

Om uppgifter framkommer som visar att för låg eller ingen avgift debiteras under en period, kan kommunen komma att besluta om att retroaktiv debitering skall ske, dock ej längre tillbaka än för de sex senaste debiteringsmånaderna.

#### **9.3.2 Återbetalning av avgift**

Om uppgifter framkommer som senare visar att för hög avgift debiterats under en period och ej har överklagats, kan kommunen komma att besluta att retroaktiv återbetalning skall ske, dock ej längre tillbaka än för de sex senaste debiteringsmånaderna.

### **9.4 Försenade uppgifter eller uppgiftsvägran**

#### **9.4.1 Försenade uppgifter**

I de fall brukare eller dennes ombud väntar med att lämna erforderliga uppgifter som behövs för avgiftsunderlaget skall en retroaktiv debitering ske, dock längst för sex månader.

#### **9.4.2 Uppgiftsvägran eller avstående från att lämna uppgifter**

I de fall brukaren vägrar eller avstår att lämna erforderliga uppgifter eller lämnar uppenbart felaktiga uppgifter för att avgiftsprövningen skall kunna göras på ett korrekt sätt påförs full avgift enligt fastställd taxa till dess begärda uppgifter lämnats. (Full avgift påföres en månad efter att blanketter om inkomstuppgifter lämnats ut.) Kreditering sker sedan som längst sex månader tillbaka i tiden.

Detsamma gäller om brukaren själv eller dennes ombud önskar avstå från att lämna erforderliga uppgifter till avgiftsunderlaget och på utsänd uppgiftsblankett skriftligt godtar att full avgift enligt fastställd taxa debiteras utan att någon prövning mot avgiftsutrymmet görs.

## **9.5 Omprövning och ändring av avgifter**

### **9.5.1 Årlig prövning**

En allmän omprövning av avgiften skall normalt ske en gång per år med tillämpning av ändrade basbelopp, skattebestämmelser, inkomstuppgifter, bostadskostnader m m vid lämplig tidpunkt som kommunen bestämmer. Kommunen kan dock besluta om att senarelägga omprövningen av praktiska skäl.

### **9.5.2 Ändring av beslut om avgift**

Beslut om avgift skall ändras om något förhållande som påverkar avgiftens storlek ändras. Detta kan gälla t ex:

- ändrade inkomstförhållanden
- ändrat civilstånd
- behov av högre förbehållsbelopp
- beviljande, ändring eller upphörande av bostadstillägg/-bidrag
- ändring av prisbasbelopp
- ändring av bostadskostnad

Ändring av avgift på grund av ändrat prisbasbelopp får göras utan föregående underrättelse till brukaren.

Huvudregeln är att ändring av avgift skall gälla från och med månaden efter det att anledningen till ändringen inträffade. Ändringen av avgiften skall dock gälla från och med samma månad som anledning till ändringen uppkom, om ändringen avser hela månaden.

Kommunen skall försäkra sig om att brukaren får information på ett sådant sätt att det tydligt framgår vad ändringen beror på. Det ankommer dock på brukaren att själv medverka till omräkning av avgiftsunderlaget och lämna nytt underlag för sådan omräkning.

## **9.6 Delegering av olika beslut om avgifter**

Beslut om avgifter, individuella tillägg till förbehållsbeloppet, nedsättning av avgift samt avgiftsbefrielse sker enligt fastställd delegationsordning för socialnämnden.

## **9.7 Utformning av avgiftsbeslut**

Brukaren skall erhålla ett skriftligt avgiftsbeslut där det framgår vilka uppgifter som använts i avgiftsunderlaget och beloppen för de slutliga avgifterna och ersättningarna.

Vidare skall avgiftsbeslutet innehålla uppgift om vilken eller vilka lagparagrafer som ligger till grund för avgiftsbeslutet och uppgift om hur och inom vilken tid brukaren kan besvara sig över beslutet.

Beslutet skall normalt ges en giltighetstid på högst ett år d v s tills nästa generella omprövning av avgifterna.

Varje avgiftsbeslut skall personligen undertecknas av utsedd delegat.

## **9.8 Överklagande**

### **9.8.1 Överklagande av kommunens avgiftssystem**

Beslut om avgiftssystemet fattas av kommunfullmäktige. Sådana beslut överklagas genom laglighetsprövning enligt kap 10 (laglighetsprövning), Kommunallagen hos länsrätten.

### **9.8.2 Överklagande av enskilt avgiftsbeslut**

Beslut om avgifter i ett enskilt fall enligt 8 kap, 4-9§ SoL överklagas genom förvaltningsbesvär, enligt 16 kap, 3§, SoL hos allmän förvaltningsdomstol (länsrätt). Det kan gälla beslut om avgiftens storlek, avgiftsändring, beräkning av avgiftsunderlag, boendekostnad och förbehållsbelopp.

Vid bifall till den överklagande kan domstolen ersätta det överklagade beslutet med ett nytt beslut.

### 9.8.3 Besvärstid

Överklagande skall inkomma till behörig domstol inom tre veckor från det att beslutet tillkännagivits eller att protokoll över beslutet har justerats. Kommunens handläggare skall vid behov var behjälpliga med överklagande om brukaren begär detta.

I skrivelsen skall den klagande ange vilket beslut som överklagas, hur man anser att beslutet skall ändras och varför ändringen önskas. Skrivelsen skall undertecknas och uppgift skall finnas om adress, telefon och personnummer. Överklagandet sänds till kommunens avgiftshandläggare. Om handläggaren inte finner anledning att ändra beslutet så sänds ärendet vidare till länsrätten för prövning.

## 10. Äldrebidrag

### 10.1 Regelverk för äldrebidrag inom äldreomsorgen

#### Bakgrund/förord

När förvaltningen räknar ut avgifterna för äldreomsorgen så har brukarna historiskt haft möjlighet att få jämkning på avgifterna för mat och omsorg. Jämkningsen har tillförsäkrat brukarna en del i riksnormen för försörjningsstöd. För 2011 är det beloppet 2080 kr. Beloppet har benämnts som förbehållsbelopp.

Socialnämnden har i beslut SN § 140 2008 beslutat att begränsa förbehållsbeloppet enligt nedan:

2009	1400 kr
2010	1150 kr
2011	900 kr
2012	750 kr

Beslutet skall träda i kraft från och med 2009-04-01. För att möjliggöra för brukarna att vid behov kunna få sina avgifter sänkta så mycket att de har kvar det som föreskrivs i riksnormen för försörjningsstöd. Sänkningen av avgifterna sker med ett bidrag som heter äldrebidrag.

För att få en jämkning och det förbehållsbelopp som socialnämnden bestämt så krävs generellt att man ansökt om bostadstillägg.

#### Regelverk för äldrebidrag

Äldrebidrag ges så att brukare har vissa belopp som framgår nedan kvar efter att betalt avgifterna för mat, hyra och omsorgsavgift.

Belopp ur riksnormen för försörjningsstöd 2012

Kläder/skor	+ kr
Fritid/lek	+ kr
Hygien	+ kr
Förbrukningsvaror	+ kr
Dagstidning, telefon, Tv-licens	+ kr
Totalt	+ kr

För att kunna erhålla äldrebidrag så krävs följande:

- Brukaren skall få omsorg genom Dals-Eds kommun.

- Bukaren skall ansöka själv eller genom av denne utsedd person om äldrebidrag på ansökningsblankett som tillhandhålls av kommunen.
- Brukaren skall erhålla bostadstillägg eller ansökt om detta för aktuell period.
- Brukaren får inte ha tillgångar som överstiger ett värde om ett basbelopp.
- Förutom föregående punkt så gäller samma regler som om man söker försörjningsstöd.
- I övrigt gäller föreskrifter i dokumentet "Avgifter och tillämpningsregler inom äldre och handikappomsorgen i Dals-Eds kommun"

#### Övrigt

- Äldrebidrag ges som ett avdrag (jämkning) på avgifterna för äldreomsorg.
- Beslut om äldrebidrag tas av handläggare för avgifter i äldreomsorgen.
- Besluten gäller så länge som förhållandena är oförändrade eller att kommun gör en omräkning av avgifterna.
- Vid överklagan gäller samma regler för äldrebidrag som vid avgiftsbeslut för äldreomsorgen.

#### Klargörande

Tillgångar ovan betyder alla tillgångar som den sökande har i sin ägo som har ett reellt värde. (ex fastigheter, fordon, konst, och kontanta tillgångar)

Vid fastigheter gäller följande regel för värdering: taxeringsvärde – skulder tillhörande fastigheten= tillgång som tas med i beräkningen.

Vid ansökan krävs bilagor som styrker kontanta tillgångar och ansökan om bostadstillägg .

Information om möjligheten att söka äldrebidrag skall göras tillgänglig för dem det berör. Ansökningsblankett sänds ut vid anmodan.

## Bilaga 1

### Bostadskostnadsbegrepp för avgiftssystemet inom äldre- och handikappomsorgen i Dals-Eds kommun

I det följande redovisas en sammanfattning av försäkringskassans regler för hur bostadskostnader beräknas för olika bostadstyper, kompletterat med vissa uppgifter från regeringens proposition om "Reformerade regler för bostadstillägg till pensionärer m fl", (2000/01:140).

#### Hyresbostad

Bostadskostnaden är lika med hyran, inklusive värme och obligatoriska avgifter (t ex garageplats/bilplats). Om hushållsel ingår i hyran dras denna kostnad av enligt schablon. Detsamma gäller avgift för kabel-TV om sådan ingår i hyran.

#### Hyresbostad i andra hand

Samma som för hyresbostad

#### Lägenhet med bostadsrätt

Bostadskostnaden är lika med årsavgiften, inklusive värme och obligatoriska avgifter (t ex garageplats/bilplats). Om hushållsel ingår i hyran dras denna kostnad av enligt schablon. Räntekostnader tas upp med 70% (resterande 30% är avdragsgillt i deklarationen) om bostadsrätten lämnades som säkerhet för lånet.

#### Kooperativ hyresrätt

Bostadskostnaden är lika med hyran, inklusive värme och obligatoriska avgifter (t ex garageplats/bilplats). Om hushållsel ingår i hyran dras denna kostnad av enligt schablon. Räntekostnader för lån till insats eller kapitaltillskott eller liknande tas upp med 70%.

#### Eget enfamiljshus

-70% av räntekostnaden på lån till fastigheten sedan eventuellt räntebidrag dragits av  
-70% av tomträttsavgäld (hyra för marken)  
-fastighetsskatt  
-uppvärmning och övriga driftskostnader t ex vatten, avlopp och renhållning enligt schablon.

#### Eget tvåfamiljshus

Samma som för enfamiljshus. Bostadskostnaden fördelas på respektive lägenhet.

#### Eget småhus på lantbruksenhet

Endast kostnader som rör bostadsfastigheten, bostadsbyggnad inklusive tomtmark inräknas.

-70% av räntekostnaden på lån som rör bostadsfastigheten  
-fastighetsskatt  
-uppvärmning och övriga driftskostnader t ex för vatten, avlopp och renhållning enligt schablon.

#### Arrenderat småhus på lantbruksenhet

-arrendeavgiften för bostaden inklusive tomtmark  
-uppvärmning och övriga driftskostnader enligt schablon

#### Andelshus eller egen flerfamiljfastighet

Bostadskostnaden beräknas enligt schablon. Bostadskostnaden bestäms till det belopp som fastställs som genomsnittskostnaden för det antal vuxna och barn som bor i bostaden.

#### Fri bostad

Bostadskostnaden beräknas enligt schablon. Bostaden värderas på samma sätt som vid beräkning av preliminär skatt.

#### Särskild boendeform för äldre och bostad med service för handikappade (sjukhem, ålderdomshem, gruppboendestad eller motsvarande)

Bostadskostnaden är den kostnad som debiteras för boendet. Inga övriga avgifter får tas med.

Vid osäkerhet om och hur bostadskostnader skall beräknas går det alltid att kontakta den lokala försäkringskassan eller handläggare på Riksförsäkringsverket för att få besked. Riksförsäkringsverket ger årligen ut föreskrifter "om uppskattning av kostnader för en bostads uppvärmning, hushållsel och övrig drift vid beräkning av bostadskostnad". Föreskrifterna kan hämtas på internet på [www.rfv.se](http://www.rfv.se) under rubriken "RFV:s lagrum" där underrubriker finns om RFV:s föreskrifter respektive RFV:s allmänna råd.

## Bilaga 2

### Förbehållsbelopp inom äldreomsorgen i Dals-Eds kommun år 2012

**Prisbasbelopp** + kr **Procent av basbelopp** **Belopp kr per månad**

#### Förbehållsbelopp (minimibelopp) för äldre vårdtagare

Ensamstående 65 år och äldre

129,4%	+ kr
--------	------

Gifta/sambor 65 år och äldre

108,4%	+ kr
--------	------

**Generellt tillägg för kost till förbehållsbelopp i särskilt boende**  
(måltidsabonnemang minus livsmedelsposten i förbehållsbeloppet)

per månad 

+kr
-----

**Generellt tillägg/portion till förbehållsbelopp för matservice i ordinärt boende** per dag 

+kr
-----

#### Generell minskning av förbehållsbeloppet i särskilt boende

-elkostnad (beräknad normalkostnad för 140 kwh/månad)

160 k
-------

-Förbrukningsvaror, Diverse (tv, tvätt)

140 kr
--------

#### Kostnadsposter i förbehållsbelopp (minimibelopp) för år 2012

Kostnadsposter, Individuella	Ensamstående 61 -w år	Makar/sambor 61 -w år
Livsmedel *	1 230	1 130
Kläder/skor *	460	460
Fritid/lek *	443	436
Hygien *	250	250
<b>Summa</b>	<b>x</b>	<b>x</b>

#### Kostnadsposter, gemensamma hushållskostnader

Förbrukningsvaror *	110	70
Möbler, husgeråd mm *	400	240
Tidning, telefon, TV-licens *	670	380
Hemförsäkring *	140	75
Hushållsel	160	120
<b>Summa</b>	<b>x</b>	<b>x</b>

140 resp 210 kwh\*

#### Tilläggsposter

Läkarvård, tandvård	75	75
Mediciner	150	150
Resor	140	140
Övrigt	53	60
<b>Summa</b>	<b>x</b>	<b>x</b>

Lokala resor, färdtjänst

<b>Totalt förbehåll</b>	<b>x</b>	<b>x</b>
-------------------------	----------	----------

\* = enligt konsumentverkets hushållsbudget 2012

### Bilaga 3

#### Avgifter inom äldreomsorgen i Dals-Eds kommun år 2012

Prisbasbelopp + kr

#### Avgifter i ordinärt boende

Maximal omvårdnadsavgift	+ kr/månad
Avgift för trygghetslarm	160 kr/månad
Matdistribution	64 kr/portion
Hemsjukvårdsavgift	230 kr/månad

#### Avgifter i särskilt boende

Maximal omvårdnadsavgift	+ kr/månad
Matabonnemang	4 350 kr/månad
Matabonnemang	145 kr/dag
Städavgift vid avflyttning	270 kr/timme +moms
Hyra	3800 kr/mån
<b>Korttidsboende:</b>	<b>145 kr/dag</b>

### Bilaga 4

#### HEMTJÄNST

Hemtjänst debiteras med 230 kr i månaden.  
 Servicetjänster debiteras med 235 kr i timmen

#### Kompensation för ökade levnadskostnader för matdistribution i ordinärt boende

Brukaren kompenseras i tre olika nivåer beroende på antalet portioner man får per månad.  
 Nivån fastställs på följande sätt:

1. Biståndsbedömare bestämmer ungefärligt antal med brukaren.
2. Genomsnitt tre månader bakåt i tiden.

1-10 st/månad + kr  
 11-20 st/månad + kr  
 21-30 st/månad + kr

## Självkostnadspris per timme hemvård

Högsta kostnad som kommunen får debitera per timme hemvård. 300 kr/timme

## Lägsta kostnad för debitering

Om en brukares avgift understiger 30 kr i månaden avgiftsbefrias brukaren.

## Bilaga 5

## Socialnämnden förslag taxor 2012

Ansöknings-, tillstånds- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen (SFS 1994:1738)

Ärende	Avgift (kr)	Kommentar	kontosträng
<b>Nyansökningar</b> permanent serveringstillstånd, <b>catering-tillstånd, provsmakning</b>	7000	Ingen återbetalning	
Ägarskiften	7000	Ingen återbetalning	
Trafikservering	7000	Ingen återbetalning	
Utvidgade tillstånd, <b>cateringstillstånd, provsmakning,</b>  <b>gemensam serveringsyta samt utökad serveringstid, serveringsyta eller ändrat alkoholutbud, ägarbyte, ändring /ny ledamot i bolaget, omregistrering till AB/HB</b>	3000	<b>Sökande har redan</b>  <b>permanent tillstånd</b>  <b>i kommunen</b>	
<b>Kunskapsprov med möjlighet till två omprov</b>	<b>1000/prov</b>	Per provtillfälle	

<b>Anmälan om catering, provsmakning eller kryddning</b>	<b>Ingår i till-</b>	<b>Sökande har redan</b>	
<b>av snaps</b>	<b>symsavgiften</b>	<b>permanent tillstånd</b>	
		<b>i kommunen</b>	
<b>Tillfälliga tillstånd</b>			
Tillfälligt utökad serveringstid och serveringsyta	2000	<b>Sökande har redan</b>	
		<b>permanent tillstånd</b>	
		<b>i kommunen</b>	
<i>För allmänheten</i> <b>Sökande har permanent tillstånd i någon av Dalslandskommunerna</b>			
- högst sex dagar	3 300	Ingen återbetalning	
- över 6 dagar	300 kr/dag	Ingen återbetalning	
<b>Sökanden har inte permanent tillstånd i Dalslandskommunerna</b>			
-högst 6 dagar	5500 kr	Ingen återbetalning	

- över 6 dagar	500 kr/dag	Ingen återbetalning	
<b>För slutna sällskap max 6 tillstånd per halvår</b>	1 500	Ingen återbetalning	
<b>Tillsynsavgift beroende på årsomsättning av</b>			
<b>Starköl, vin och sprit och annan alkoholdryck</b>			
Fast avgift	3000		
1 - 500 000	1 000		
500 001 - 1 000 000	2 000		
1 000 001 - 2 000 000	4 000		
2 000 001 - 3 000 000	6 000		
3 000 001 - 4 000 000	8 000		
4 000 001 - 5 000 000	10 000		
5 000 001 -	12 000		
<b>Tobakstillsyn</b>	1200		
<b>Folkölstillsyn *)</b>	1200		
*) Vid kombination försäljning folköl och tobak 2100.-			

## Bilaga 6

### Färdtjänst

#### Oförändrad.

Västtrafiks kollektivtaxa +50% (kontantpriset). Grunden för egenavgiften är samma som för kollektivtrafiken dvs avgiften följer kollektivtrafikens zoner och taxsystem med differentierad prissättning.

Arbetsresor: Samma avgift som kollektivtrafikens periodkort.

### Övriga Avgifter Socialnämnden

Familjehemsplacering Vuxen 90 kr per dygn

Egenavgift vid boende i samband med särskola 1 150 kr / månaden

#### Avgift inom individ och familjeomsorgen

Egenavgift vid boende på institution (Vuxen)

**90 kr**